

Programare declarativă

Introducere în programarea funcțională folosind Haskell

Ioana Leuștean
Ana Cristina Turlea

Departamentul de Informatică, FMI, UB
ioana@fmi.unibuc.ro
ana.turlea@fmi.unibuc.ro

- 1 Funcții de ordin înalt: map și filter
- 2 Funcții de ordin înalt: foldr și foldl
- 3 Proprietatea de universalitate a funcției **foldr**
- 4 Generarea funcțiilor cu **foldr**
- 5 Evaluarea leneșă. Liste infinite

Funcții de ordin înalt: map și filter

Funcțiile sunt valori

Funcțiile sunt valori!

```
Prelude> ap n f = if (n==0) then id else (f . (ap (n-1) f))
```

```
Prelude> ap 3 (\x -> x*x) 4
65536
```

```
Prelude> ap 3 (\ (x, y) -> (x*x, y+y)) (4,5)
(65536,40)
```

Funcțiile sunt valori

Funcțiile sunt valori!

```
Prelude> ap n f = if (n==0) then id else (f . (ap (n-1) f))
```

```
Prelude> ap 3 (\x -> x*x) 4
65536
```

```
Prelude> ap 3 (\ (x, y) -> (x*x, y+y)) (4,5)
(65536,40)
```

Observați folosirea funcțiilor anonime (λ -expresii)!

Funcțiile sunt valori

Funcțiile sunt valori!

```
Prelude> ap n f = if (n==0) then id else (f . (ap (n-1) f))
```

```
Prelude> ap 3 (\x -> x*x) 4
65536
```

```
Prelude> ap 3 (\ (x, y) -> (x*x, y+y)) (4,5)
(65536,40)
```

Observați folosirea funcțiilor anonime (λ -expresii)!

```
Prelude> :t ap
ap :: (Eq t, Num t) => t -> (b -> b) -> b -> b
```

```
Prelude> :t ap 5
ap 5 :: (b -> b) -> b -> b
```

Funcțiile sunt valori

```
Prelude> ap n f = if (n==0) then id else (f . (ap (n-1) f))
```

```
Prelude> :t ap
```

```
ap :: (Eq t, Num t) => t -> (b -> b) -> b -> b
```

```
Prelude> g = ap 2 (\x -> x*x)
```

```
Prelude> g 3 == ap 2 (\x -> x*x) 3
```

```
True
```

Funcțiile sunt valori

```
Prelude> ap n f = if (n==0) then id else (f . (ap (n-1) f))
```

```
Prelude> :t ap
```

```
ap :: (Eq t, Num t) => t -> (b -> b) -> b -> b
```

```
Prelude> g = ap 2 (\x -> x*x)
```

```
Prelude> g 3 == ap 2 (\x -> x*x) 3
```

```
True
```

```
Prelude> g == ap 2 (\x -> x*x)
```

```
error
```

Funcțiile nu pot fi comparate!

Din nou **map**

$\text{map} :: (a \rightarrow b) \rightarrow [a] \rightarrow [b]$

map f xs = [f x | x <- xs]

$$\begin{array}{ccccccc}
 x_1 & : & x_2 & : & \cdots & : & x_n & : & [] \\
 \downarrow & & \downarrow & & & & \downarrow & & \\
 f(x_1) & : & f(x_2) & : & \cdots & : & f(x_n) & : & []
 \end{array}$$

Din nou **map**

$\text{map} :: (a \rightarrow b) \rightarrow [a] \rightarrow [b]$

map f xs = [f x | x <- xs]

$$\begin{array}{ccccccc}
 x_1 & : & x_2 & : & \cdots & : & x_n & : & [] \\
 \downarrow & & \downarrow & & & & \downarrow & & \\
 f(x_1) & : & f(x_2) & : & \cdots & : & f(x_n) & : & []
 \end{array}$$

Problemă

Scrieți o funcție care scrie un șir de caractere cu litere mari.

Din nou **map**

$\text{map} :: (a \rightarrow b) \rightarrow [a] \rightarrow [b]$

map f xs = [f x | x <- xs]

$$\begin{array}{ccccccc} x_1 & : & x_2 & : & \cdots & : & x_n & : & [] \\ \downarrow & & \downarrow & & & & \downarrow & & \\ f(x_1) & : & f(x_2) & : & \cdots & : & f(x_n) & : & [] \end{array}$$

Problemă

Scrieți o funcție care scrie un șir de caractere cu litere mari.

scrieLitereMari s = **map toUpper** s

Din nou **map**

$\text{map} :: (a \rightarrow b) \rightarrow [a] \rightarrow [b]$

map f xs = [f x | x <- xs]

x_1	:	x_2	:	$\dots$	:	x_n	:	[ ]
$\downarrow$		$\downarrow$				$\downarrow$		
$f(x_1)$	:	$f(x_2)$	:	$\dots$	:	$f(x_n)$	:	[ ]

Problemă

Scrieți o funcție care scrie un șir de caractere cu litere mari.

scrieLitereMari s = **map toUpper** s

Prelude Data.Char> :t toUpper

toUpper :: Char -> Char

Prelude Data.Char> map toUpper "abac"
"ABAC"

Din nou **filter**

`filter :: (a -> Bool) -> [a] -> [a]`

`filter prop xs = [x | x <- xs, prop x]`

Prelude> filter (`>= 2`) `[1,3,4]`
`[3,4]`

Prelude> filter (`\ (x,y) -> x+y >= 10`) `[(1,4),(2,7),(3,10)]`
`[(3,10)]`

Din nou **filter**

`filter :: (a -> Bool) -> [a] -> [a]`

```
filter prop xs = [x | x <- xs, prop x]
```

```
Prelude> filter (>= 2) [1,3,4]  
[3,4]
```

```
Prelude> filter (\ (x,y) -> x+y >= 10) [(1,4), (2,7), (3,10)]  
[(3,10)]
```

Problemă

Scrieți o funcție care scrie selectează dintr-o listă de cuvinte pe cele care încep cu literă mare.

Din nou **filter**

`filter :: (a -> Bool) -> [a] -> [a]`

```
filter prop xs = [x | x <- xs, prop x]
```

```
Prelude> filter (>= 2) [1,3,4]  
[3,4]
```

```
Prelude> filter (\ (x,y) -> x+y >= 10) [(1,4), (2,7), (3,10)]  
[(3,10)]
```

Problemă

Scrieți o funcție care scrie selectează dintr-o listă de cuvinte pe cele care încep cu literă mare.

```
incepeLM xs = filter (\x -> isUpper (head x)) xs
```

```
Prelude Data.Char> inceleLM ["carte", "Ana", "minge", "Petre"]  
["Ana", "Petre"]
```

map și filter

<http://learnyouahaskell.com/higher-order-functions>

Secvență Collatz: $c_1, c_2, \dots, c_n$ (numere naturale)

$$x_{n+1} = \begin{cases} x_n/2 & \text{dacă } x_n \text{ este par} \\ 3x_n + 1 & \text{dacă } x_n \text{ este impar} \end{cases}$$

Exemplu: 22,11,34,17,52,26,13,40,20,10,5,16,8,4,2,1

map și filter

<http://learnyouahaskell.com/higher-order-functions>

Secvență Collatz: $c_1, c_2, \dots, c_n$ (numere naturale)

$$x_{n+1} = \begin{cases} x_n/2 & \text{dacă } x_n \text{ este par} \\ 3x_n + 1 & \text{dacă } x_n \text{ este impar} \end{cases}$$

Exemplu: 22,11,34,17,52,26,13,40,20,10,5,16,8,4,2,1

Conjectura lui Collatz:

orice secvență Collatz se termină cu 1

map și filter

<http://learnyouahaskell.com/higher-order-functions>

Secvență Collatz: $c_1, c_2, \dots, c_n$ (numere naturale)

$$x_{n+1} = \begin{cases} x_n/2 & \text{dacă } x_n \text{ este par} \\ 3x_n + 1 & \text{dacă } x_n \text{ este impar} \end{cases}$$

Exemplu: 22,11,34,17,52,26,13,40,20,10,5,16,8,4,2,1

Conjectura lui Collatz:

orice secvență Collatz se termină cu 1

Problemă

1. Scrieți o funcție care calculează secvența lui Collatz care începe cu n .
2. Determinați secvențele Collatz de lungime ≤ 15 care încep cu un număr din intervalul $[1, 100]$

Secvență Collatz

Secvență Collatz: $c_1, c_2, \dots, c_n$ (numere naturale)

$$x_{n+1} = \begin{cases} x_n/2 & \text{dacă } x_n \text{ este par} \\ 3x_n + 1 & \text{dacă } x_n \text{ este impar} \end{cases}$$

Problemă

1. Scrieți o funcție care calculează secvența lui Collatz care începe cu n

Secvență Collatz

Secvență Collatz: $c_1, c_2, \dots, c_n$ (numere naturale)

$$x_{n+1} = \begin{cases} x_n/2 & \text{dacă } x_n \text{ este par} \\ 3x_n + 1 & \text{dacă } x_n \text{ este impar} \end{cases}$$

Problemă

1. Scrieți o funcție care calculează secvența lui Collatz care începe cu n

```
collatz n = let
    next x = if (even x) then (div x 2)
              else (3*x +1)}
  in  if (n==1) then [1]
      else n:(collatz (next n))
```

map și filter

Problemă

1. Scrieți o funcție care calculează secvența lui Collatz care începe cu n .

```
collatz n = let
    next x = if (even x) then (div x 2)
              else (3*x +1)}
  in  if (n==1) then [1]
      else n:(collatz (next n))
```

map și filter

Problemă

1. Scrieți o funcție care calculează secvența lui Collatz care începe cu n .

```
collatz n = let
    next x = if (even x) then (div x 2)
              else (3*x +1)}
  in  if (n==1) then [1]
       else n:(collatz (next n))
```

2. Determinați secvențele Collatz de lungime ≤ 5 care încep cu un număr din intervalul $[1, 100]$.

map și filter

Problemă

1. Scrieți o funcție care calculează secvența lui Collatz care începe cu n .

```
collatz n = let
    next x = if (even x) then (div x 2)
              else (3*x +1)}
  in  if (n==1) then [1]
       else n:(collatz (next n))
```

2. Determinați secvențele Collatz de lungime ≤ 5 care încep cu un număr din intervalul $[1, 100]$.

```
Prelude> filter (\x -> length x <= 5) (map collatz [1..100])
```

map și filter

Problemă

1. Scrieți o funcție care calculează secvența lui Collatz care începe cu n .

```
collatz n = let
    next x = if (even x) then (div x 2)
              else (3*x +1)}
  in  if (n==1) then [1]
      else n:(collatz (next n))
```

2. Determinați secvențele Collatz de lungime ≤ 5 care încep cu un număr din intervalul $[1, 100]$.

```
Prelude> filter (\x -> length x <= 5) (map collatz [1..100])

[[1],[2,1],[4,2,1],[8,4,2,1],[16,8,4,2,1]]
```


Funcții de ordin înalt: foldr și foldl

Funcții de ordin înalt

foldr și foldl

Date fiind o funcție de actualizare a valorii calculate cu un element curent, o valoare inițială, și o listă, calculați valoare obținută prin aplicarea repetată a funcției de actualizare fiecărui element din listă.

Funcții de ordin înalt

foldr și foldl

Date fiind o funcție de actualizare a valorii calculate cu un element curent, o valoare inițială, și o listă, calculați valoare obținută prin aplicarea repetată a funcției de actualizare fiecărui element din listă.

$\text{foldr} :: (a \rightarrow b \rightarrow b) \rightarrow b \rightarrow [a] \rightarrow b$

$\text{foldr } \text{op } z \ [a_1, a_2, a_3, \dots, a_n] =$
 $\text{op } a_1 (\text{op } a_2 (\text{op } a_3 (\dots (\text{op } a_n z) \dots)))$

Funcții de ordin înalt

foldr și foldl

Date fiind o funcție de actualizare a valorii calculate cu un element curent, o valoare inițială, și o listă, calculați valoare obținută prin aplicarea repetată a funcției de actualizare fiecărui element din listă.

$\text{foldr} :: (a \rightarrow b \rightarrow b) \rightarrow b \rightarrow [a] \rightarrow b$

$\text{foldr } \text{op } z [a_1, a_2, a_3, \dots, a_n] =$
 $\text{op } a_1 (\text{op } a_2 (\text{op } a_3 (\dots (\text{op } a_n z) \dots)))$

$\text{foldl} :: (b \rightarrow a \rightarrow b) \rightarrow b \rightarrow [a] \rightarrow b$

$\text{foldl } \text{op } z [a_1, a_2, a_3, \dots, a_n] =$
 $\text{op } (\dots (\text{op } (\text{op } (\text{op } z a_1) a_2) a_3) \dots) a_n$

foldr și foldl

Definiție

Date fiind o funcție de actualizare a valorii calculate cu un element curent, o valoare inițială, și o listă, calculați valoare obținută prin aplicarea repetată a funcției de actualizare fiecărui element din listă.

foldr și foldl

Definiție

Date fiind o funcție de actualizare a valorii calculate cu un element curent, o valoare inițială, și o listă, calculați valoare obținută prin aplicarea repetată a funcției de actualizare fiecărui element din listă.

Funcția *foldr*

$$\begin{aligned} \text{foldr} &:: (a \rightarrow b \rightarrow b) \rightarrow b \rightarrow [a] \rightarrow b \\ \text{foldr } f \ i \ [] &= i \end{aligned}$$

foldr și foldl

Definiție

Date fiind o funcție de actualizare a valorii calculate cu un element curent, o valoare inițială, și o listă, calculați valoare obținută prin aplicarea repetată a funcției de actualizare fiecărui element din listă.

Funcția *foldr*

foldr :: (a -> b -> b) -> b -> [a] -> b

foldr f i [] = i

foldr f i (x:xs) = f x (**foldr** f i xs)

foldr și foldl

Definiție

Date fiind o funcție de actualizare a valorii calculate cu un element curent, o valoare inițială, și o listă, calculați valoare obținută prin aplicarea repetată a funcției de actualizare fiecărui element din listă.

Funcția *foldr*

```
foldr :: (a -> b -> b) -> b -> [a] -> b
foldr f i []      = i
foldr f i (x:xs) = f x (foldr f i xs)
```

Funcția *foldl*

```
foldl :: (b -> a -> b) -> b -> [a] -> b
foldl h i []      = i
foldl h i (x:xs) = foldl h (h i x) xs
```


Filtrare, transformare, agregare

Problemă

Aflați lungimea celui mai lung cuvânt care începe cu litera 'c' dintr-o listă dată.

Filtrare, transformare, agregare

Problemă

Aflați lungimea celui mai lung cuvânt care începe cu litera 'c' dintr-o listă dată.

```
maxLengthFn xs = foldr max 0 (map length (filter test xs))  
    where test = \x -> head x == 'c'
```

Filtrare, transformare, agregare

Problemă

Aflați lungimea celui mai lung cuvânt care începe cu litera 'c' dintr-o listă dată.

Definiția compozițională:

```
maxLengthFn = foldr max 0 .  
              map length .  
              filter (\x -> head x == 'c')
```

Proprietatea de universalitate a funcției **foldr**

Proprietatea de universalitate

Observație

foldr :: (a -> b -> b) -> b -> [a] -> b

foldr f i :: [a] -> b

Proprietatea de universalitate

Observație

foldr :: (a -> b -> b) -> b -> [a] -> b

foldr f i :: [a] -> b

Teoremă

Fie g o funcție care procesează liste finite. Atunci

$$\begin{aligned} g [] &= i \\ g (x : xs) &= f x (g xs) \end{aligned} \Leftrightarrow g = \text{foldr } f \ i$$

Demonstrație:

$\Rightarrow$ Înlocuind $g = \text{foldr } f \ i$ se obține definiția lui **foldr**

$\Leftarrow$ Prin inducție după lungimea listei.

Proprietatea de universalitate

Observație

foldr :: (a -> b -> b) -> b -> [a] -> b

foldr f i :: [a] -> b

Teoremă

Fie g o funcție care procesează liste finite. Atunci

$$\begin{aligned} g [] &= i \\ g (x : xs) &= f\ x\ (g\ xs) \end{aligned} \Leftrightarrow g = \text{foldr}\ f\ i$$

Teorema determină condiții necesare și suficiente pentru ca o funcție g care procesează liste să poată fi definită folosind **foldr**.

Generarea funcțiilor cu **foldr**

Compunerea funcțiilor

În definiția lui **foldr**

foldr :: (a -> b -> b) -> b -> [a] -> b

b poate fi tipul unei funcții.

Compunerea funcțiilor

În definiția lui **foldr**

foldr :: (a -> b -> b) -> b -> [a] -> b

b poate fi tipul unei funcții.

compose :: [a -> a] -> (a -> a)

compose = **foldr** (.) **id**

Compunerea funcțiilor

În definiția lui **foldr**

foldr :: (a -> b -> b) -> b -> [a] -> b

b poate fi tipul unei funcții.

compose :: [a -> a] -> (a -> a)

compose = **foldr** (.) **id**

Prelude> foldr (.) **id** [(+1), (^2)] 3

10

-- *functia (foldr (.) id [(+1), (^2)]) aplicata lui 3*

Suma

Definiți o funcție care dată fiind o listă de numere întregi calculează suma elementelor din listă.

Soluție cu **foldr**

```
sum = foldr (+) 0
```

Suma

Definiți o funcție care dată fiind o listă de numere întregi calculează suma elementelor din listă.

Soluție cu **foldr**

```
sum = foldr (+) 0
```

În definiția de mai sus elementele sunt procesate de la dreapta la stânga:

$$\mathbf{sum}[x_1, \dots, x_n] = (x_1 + (x_2 + \dots (x_n + 0) \dots))$$

Problemă

Scrieți o definiție a sumei folosind **foldr** astfel încât elementele să fie procesate de la stânga la dreapta.

Suma

sum cu acumulator

```
sum :: [Int] -> Int
```

```
sum xs = suml xs 0
```

```
  where
```

```
    suml [] n = n
```

```
    suml (x:xs) n = suml xs (n+x)
```

Suma

sum cu acumulator

```

sum :: [Int] -> Int
sum  xs = suml xs 0
      where
          suml [] n = n
          suml (x:xs) n = suml xs (n+x)

```

În definiția de mai sus elementele sunt procesate de la stânga la dreapta:

$$\text{suml } [x_1, \dots, x_n] \ 0 = (\dots (0 + x_1) + x_2) + \dots x_n$$

Suma

sum cu acumulator

```

sum :: [Int] -> Int
sum xs = suml xs 0
    where
        suml [] n = n
        suml (x:xs) n = suml xs (n+x)

```

În definiția de mai sus elementele sunt procesate de la stânga la dreapta:
 $\text{suml } [x_1, \dots, x_n] \ 0 = (\dots (0 + x_1) + x_2) + \dots x_n$

Definim suml cu foldr

- Observăm că

$$\text{suml} :: [\text{Int}] \rightarrow (\text{Int} \rightarrow \text{Int})$$

- Definim suml cu **foldr** aplicând proprietatea de universalitate.

Definirea suml cu foldr

Proprietatea de universalitate

$$\begin{array}{lcl} g [] & = & i \\ g (x : xs) & = & f\ x\ (g\ xs) \end{array} \Leftrightarrow g = \text{foldr}\ f\ i$$

Definirea suml cu foldr

Proprietatea de universalitate

$$\begin{aligned} g [] &= i \\ g (x : xs) &= f x (g xs) \end{aligned} \quad \Leftrightarrow \quad g = \text{foldr } f \ i$$

Observăm că

$$\text{suml } [] = \text{id} \quad \text{-- } \text{suml } [] \ n = n$$

Definirea suml cu foldr

Proprietatea de universalitate

$$\begin{aligned} g [] &= i \\ g (x : xs) &= f x (g xs) \end{aligned} \quad \Leftrightarrow \quad g = \text{foldr } f \ i$$

Observăm că

$$\text{suml } [] = \text{id} \quad \text{-- } \text{suml } [] \ n = n$$

Vrem să găsim f astfel încât

$$\text{suml } (x : xs) = f \ x \ (\text{suml } xs)$$

deoarece, din proprietatea de universalitate, va rezulta că

$$\text{suml} = \text{foldr } f \ \text{id}$$

Definirea suml cu foldr

`suml :: [Int] -> (Int -> Int)`

suml (*x* : *xs*)   =   *f* *x* (*suml* *xs*)   (vrem)

suml (*x* : *xs*) *n*   =   *f* *x* (*suml* *xs*) *n*   (vrem)

suml *xs* (*n* + *x*)   =   *f* *x* (*suml* *xs*) *n*   (def *suml*)

Definirea suml cu foldr

`suml :: [Int] -> (Int -> Int)`

$$\text{suml } (x : xs) = f \ x \ (\text{suml } xs) \quad (\text{vrem})$$

$$\text{suml } (x : xs) \ n = f \ x \ (\text{suml } xs) \ n \quad (\text{vrem})$$

$$\text{suml } xs \ (n + x) = f \ x \ (\text{suml } xs) \ n \quad (\text{def suml})$$

Notăm $u = \text{suml } xs$ și obținem

$$u \ (n + x) = f \ x \ u \ n$$

Definirea suml cu foldr

$\text{suml} :: [\text{Int}] \rightarrow (\text{Int} \rightarrow \text{Int})$

$\text{suml } (x : xs) = f \ x \ (\text{suml } xs) \quad (\text{vrem})$

$\text{suml } (x : xs) \ n = f \ x \ (\text{suml } xs) \ n \quad (\text{vrem})$

$\text{suml } xs \ (n + x) = f \ x \ (\text{suml } xs) \ n \quad (\text{def suml})$

Notăm $u = \text{suml } xs$ și obținem

$u \ (n + x) = f \ x \ u \ n$

Soluție

$f = \backslash \ x \ u \ n \rightarrow u \ (n+x)$

$\text{suml} = \text{foldr } (\backslash \ x \ u \rightarrow f \ x \ u) \ \text{id}$

$\text{suml} = \text{foldr } (\backslash \ x \ u \rightarrow (\backslash \ n \rightarrow u \ (n+x))) \ \text{id}$

$\text{suml} = \text{foldr } (\backslash \ x \ u \ n \rightarrow u \ (n+x)) \ \text{id}$
-- tipurile sunt determinate corespunzator

Definirea sum cu foldr

```
sum :: [Int] -> Int
```

```
sum xs = foldr (\ x u n -> u (n+x)) id xs 0
```

```
-- sum xs = suml xs 0
```

Definirea sum cu foldr

```
sum :: [Int] -> Int
```

```
sum xs = foldr (\ x u n -> u (n+x)) id xs 0
```

```
-- sum xs = suml xs 0
```

```
Prelude> sum xs = foldr (\ x u -> \ n -> u (n+x)) id xs 0
```

```
Prelude> sum [1,2,3]
```

```
6
```


foldl

Definiție

Funcția *foldl*

foldl :: (b -> a -> b) -> b -> [a] -> b

foldl h i [] = i

foldl h i (x:xs) = **foldl** h (h i x) xs

foldl

Definiție

Funcția *foldl*

foldl :: (b -> a -> b) -> b -> [a] -> b

foldl h i [] = i

foldl h i (x:xs) = **foldl** h (h i x) xs

foldl h i xs = **foldl** ' h xs i

where

foldl ' h [] i = i

foldl ' h (x:xs) i = **foldl** ' h xs (h i x)

foldl

Definiție

Funcția *foldl*

```

foldl :: (b -> a -> b) -> b -> [a] -> b
foldl h i []      = i
foldl h i (x:xs) = foldl h (h i x) xs

```

```

foldl h i xs = foldl ' h xs i
               where
                 foldl ' h [] i = i
                 foldl ' h (x:xs) i = foldl ' h xs (h i x)

```

```

foldl ' :: (b -> a -> b) -> [a] -> b -> b
foldl ' h :: [a] -> (b -> b)
foldl ' h xs :: b -> b

```

foldl' cu **foldr**

Observăm că

```
foldl' h [] = id    -- suml [] n = n
```

foldl' cu foldr

Observăm că

foldl' h [] = id   *-- suml [] n = n*

Vrem să găsim f astfel încât

$$\text{foldl}' h (x : xs) = f x (\text{foldl}' h xs)$$

deoarece, din proprietatea de universalitate, va rezulta că

$$\text{foldl}' h = \text{foldr } f \text{ id}$$

foldl cu foldr

Soluție

$h :: b \rightarrow a \rightarrow b$

foldl' h = foldr f id

$f = \backslash x u \rightarrow \backslash y \rightarrow u (h y x)$

foldl h i xs = foldl' h xs i

foldl h i xs = foldr ($\backslash x u \rightarrow \backslash y \rightarrow u (h y x)$) id xs i

foldl cu foldr

```
Prelude> let myfoldl h i xs =  
              foldr (\x u -> \y -> u (h y x)) id xs i
```

```
Prelude> myfoldl (+) 0 [1,2,3]  
6
```

foldl cu foldr

```
Prelude> let myfoldl h i xs =  
                foldr (\x u -> \y -> u (h y x)) id xs i
```

```
Prelude> myfoldl (+) 0 [1,2,3]  
6
```

```
Prelude> let sing = (:[]) -- sing x = [x]
```

```
Prelude> take 3 (foldr (++) [] (map sing [1..]))  
[1,2,3]
```

```
Prelude> take 3 (myfoldl (++) [] (map sing [1..]))  
Interrupted.
```

```
Prelude> take 3 (foldl (++) [] (map sing [1..]))  
Interrupted.
```


foldl cu foldr

```
Prelude> let myfoldl h i xs =  
                foldr (\x u -> \y -> u (h y x)) id xs i
```

```
Prelude> myfoldl (+) 0 [1,2,3]  
6
```

```
Prelude> let sing = (:[]) -- sing x = [x]
```

```
Prelude> take 3 (foldr (++) [] (map sing [1..]))  
[1,2,3]
```

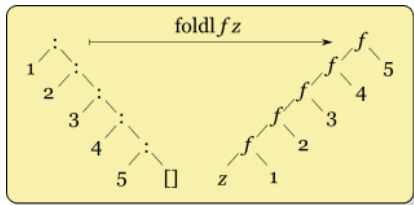
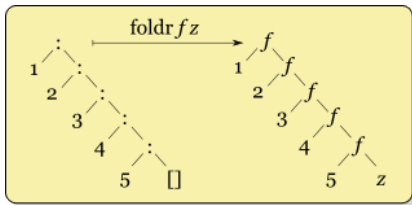
```
Prelude> take 3 (myfoldl (++) [] (map sing [1..]))  
Interrupted.
```

```
Prelude> take 3 (foldl (++) [] (map sing [1..]))  
Interrupted.
```

Ce se întâmplă?

Evaluarea leneșă. Liste infinite

foldr și foldl

[https://en.wikipedia.org/wiki/Fold_\(higher-order_function\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Fold_(higher-order_function))

- **foldr** poate fi folosită pe liste infinite (în anumite cazuri),
- **foldl** nu poate fi folosită pe liste infinite niciodată.

foldr și foldl

- **foldr** poate fi folosită pe liste infinite (în anumite cazuri),
- **foldl** **nu** poate fi folosită pe liste infinite niciodată.

```
Prelude> foldr (*) 0 [1..]
```

```
*** Exception: stack overflow
```

```
Prelude> take 3 $ foldr (\x xs-> (x+1):xs) [] [1..]
[2,3,4]
```

-- foldr a functionat pe o lista infinita

```
Prelude> take 3 $ foldl (\xs x-> (x+1):xs) [] [1..]
```

-- expresia se calculează la infinit

Evaluare leneșă. Liste infinite

- Putem folosi funcțiile **map** și **filter** pe liste infinite:

```
Prelude> inf = map (+10) [1..] -- inf nu este evaluat
Prelude> take 3 inf
[11,12,13]
```

Limbajul Haskell folosește implicit evaluarea leneșă

- expresiile sunt evaluate numai când este nevoie de valoarea lor
- expresiile nu sunt evaluate total, elementele care nu sunt folosite rămân neevaluate
- o expresie este evaluată o singură dată.

Evaluare leneșă. Liste infinite

- Putem folosi funcțiile **map** și **filter** pe liste infinite:

```
Prelude> inf = map (+10) [1..] -- inf nu este evaluat
Prelude> take 3 inf
[11,12,13]
```

Limbajul Haskell folosește implicit evaluarea leneșă

- expresiile sunt evaluate numai când este nevoie de valoarea lor
- expresiile nu sunt evaluate total, elementele care nu sunt folosite rămân neevaluate
- o expresie este evaluată o singură dată.

În exemplul de mai sus, este acceptată definiția lui `inf`, fără a fi evaluată. Când expresia `take 3 inf` este evaluată, numai primele 3 elemente ale lui `inf` sunt calculate, restul rămânând neevaluate.

Evaluare leneșă. Liste infinite

- Intuitiv, evaluarea leneșă funcționează astfel:

```
foldr (++) [] (map sing [1..]) -->
```

```
(++) [1] (foldr (++) [] (map sing [2..]) -->
```

```
(++) [1] ((++) [2] (foldr (++) [] (map sing [3..])) -->
```

```
(++) [1] ((++) [2] ((++) [3] (foldr (++) []  
                                (map sing [4..]))) -->
```

...

Evaluare leneșă. Liste infinite

- Intuitiv, evaluarea leneșă funcționează astfel:

```
foldr (++) [] (map sing [1..]) -->
```

```
(++) [1] (foldr (++) [] (map sing [2..]) -->
```

```
(++) [1] ((++) [2] (foldr (++) [] (map sing [3..])) -->
```

```
(++) [1] ((++) [2] ((++) [3] (foldr (++) []  
                                (map sing [4..]))) -->  
...
```

- În momentul în care apelăm **take** 3 forțăm evaluarea.

Evaluare leneșă. Liste infinite

- Intuitiv, **evaluarea leneșă** funcționează astfel:

```
foldr (++) [] (map (:[]) [1..]) -->
(++) [1] (foldr (++) [] (map (:[]) [2..]) -->
(++) [1] ((++) [2] (foldr (++) [] (map (:[]) [3..]))) -->
```

- În momentul în care apelăm **take** n **forțăm evaluarea**.

Evaluare leneșă. Liste infinite

- Intuitiv, **evaluarea leneșă** funcționează astfel:

```
foldr (++) [] (map (:[]) [1..]) -->
(++) [1] (foldr (++) [] (map (:[]) [2..]) -->
(++) [1] ((++) [2] (foldr (++) [] (map (:[]) [3..]))) -->
```

- În momentul în care apelăm **take** n **forțăm evaluarea**.
- Deoarece (++) este liniară în primul argument:

```
[] ++ ys = ys
(x:xs) ++ ys = x:(xs ++ ys)
```

primii n termeni ai expresiei

```
(++) [1] ((++) [2] (foldr (++) [] (map (:[]) [3..])))
```

pot fi determinați **fără a calcula toată lista**

```
1: ((++) [2] (foldr (++) [] (map (:[]) [3..])) -->
1: 2 : ((++) [3] (foldr (++) [] (map (:[]) [4..]))) -->
```

Evaluare leneșă. Liste infinite

- Intuitiv, **evaluarea leneșă** funcționează astfel:

```
foldl (++) [] (map (:[]) [1..]) -->
```

```
foldl (++) [] (1: map (:[]) [2..]) -->
```

```
foldl (++) ((++) [1] []) (map (:[]) [2..]) -->
```

```
foldl (++) ((++) [1] []) (2: map (:[]) [3..]) -->
```

```
foldl (++) ((++) ((++) [1] []) [2]) (map (:[]) [3..]) -->
```

Evaluare leneșă. Liste infinite

- Intuitiv, **evaluarea leneșă** funcționează astfel:

```
foldl (++) [] (map (:[]) [1..]) -->
```

```
foldl (++) [] (1: map (:[]) [2..]) -->
```

```
foldl (++) ((++) [1] []) (map (:[]) [2..]) -->
```

```
foldl (++) ((++) [1] []) (2: map (:[]) [3..]) -->
```

```
foldl (++) ((++) ((++) [1] []) [2]) (map (:[]) [3..]) -->
```

- În cazul lui **foldl** se expresia care calculează rezultatul final trebuie definită complet, ceea ce nu este posibil în cazul listelor infinite.

Pe săptămâna viitoare!